

Vabariigi President kodukaunistamise aasta lõpetamisel Rāpinas 25. augustil 2013

25.08.2013

Head sõbrad,
austet kodu hoidjad ja kaunistajad!

Mul on hea meel tervitada teid just Rāpinas, kus ligi 90 aastat on õpetatud aiandust ning mis läbi korraliku hariduse andmise on väga palju mõjutanud meie kodukultuuri.

Tānan teid selle pühendumise, vaeva, hoole ja armastuse eest, mida olete ilmutanud oma kodude korda ja kauniks tegemisel. Vaatamata keerulistele aegadele ning nappidele võimalustele ei ole te käega lōõnud, vaid ikka oma kodu ja kodukandi eest hoolt kandnud.

Just kodukandi, sest oma töö ja hoolega innustate teisigi ning tānu teile saavad paljud Eesti külad ja linnad ilusamaks ning sealne elukeskkond elamisvāärsemaks.

Kodude kaunistamine ei ole ainult ilusate aedade rajamine, see on ka uute ning kaasaegsete lahenduste otsimine ja säästlike lahenduste leidmine oma kodu kujundamisel. Nōnda on õige, et kodukaunistajad võtsid ka energiasāstlikkuse oma südameasjaks. See on osa targast ja haritud, ilusast kodust. Teie annate ju oma töö ja ettevaatava hoolega Eestile nāo. Nii on mul hea meel, et vaatate ūheskoos koduaiast kaugemale.

Kaunis kodu on omanāoline, enda kāte ja hingega tehtud – ainult siis muutubki kodu soojaks ja hubaseks. Ainult siis muutubki maja koduks. Olen selgi suvel Eestis palju ringi sõitnud ja nāinud, kuidas meie maa saab ilusamaks ja kodusemaks. Tānu teile ja teie tööle. Seda omapāra ning kodutunnet peame hoidma ja kaitsma. Muidu on Eesti vaid ūks koht paljude kohtade seas, mitte aga kodu.

Sel nādalal lugesime uudist, kuidas vanadel talukohtadel kāstakse muuta senikestnud nimesid. Alguses see hāmmastas mind. Siis tegi murelikuks. Tegu on ju otsekui sooviga kustutada ajaloolist mālu. Kuidas me tānases Eestis saame kāsu korras hakata muutma kellegi kodutalu nime? See kōik on vastandiks kodusele Eestile, meie inimeste Eestile.

"Ūlevalt" algatatud nimede ūhtlustamine – ka siis, kui ametnikud nimetavad seda korrastamiseks – hāvitab meie kultuuripārandit, mille ūheks osaks on nii vana kirjaviis kui ka rahvapārasus. Ārme seda rikkust, mis meil on, ise hāvita, mingite normide ning arusaamatu lihtsuse nimel. Kui tahetakse normeerida kohanimesid, siis saab seda teha ikka ja ennekōike koos inimestega ning nende nōusolekul, mitte kāskude vōi korralduste kaudu.

Ka ükski seadus ei nõua praeguste koha- ja talunimedele massilist muutmist. Vastupidi. Kui selle aasta alguses arutas Riigikogu kohanimeseaduse ja kinnistusraamatuseaduse muutmist, kinnitas eelnõu ettekandja, et ajaloolised kohanimed, mis eesti keeles ei kõla tavapäraselt, "jäetakse nii nagu kohalik omavalitsus ja rahvas tahavad".

Seda lubadust tuleb pidada. Ma palun ametnikel, kes oma tegevuses riiki esindavad, nimede muutmisel hoog maha võtta, omavalitsustel palun siin ilmutada talupojamõistust ning parlamendil palun nõudlikult jälgida, et seadusandja tahe allpool ei moonduks.

Kuid teile, kallid sõbrad, ütlen aitäh. Oma kodu ja kodupaiga eest hoolt kandes olete teinud Eesti meie kõigi jaoks palju kodusemaks.

Lõpetuseks tuletan teile kõigile meelde seda, mida ütles kord Räpina Aianduskooli armastatud õpetaja ja sordiaretaja Adolf Vaigla: "Kõik aiandusega tegelevad inimesed on õnnelikud." Aga seda teate ning tunnete te kindlasti ise.

Suur tänu teile!